

TÁJÉKOZTATÓ**Békés Város Képviselő-testülete 2012. december 12-i ülésére a fontosabb jogszabályi változásokról¹****Tisztelt Képviselő-testület!**

A 2012. októberi testületi ülés óta eltelt időszakban – a Képviselő-testület tájékoztatása szempontjából – az alábbi fontosabb jogszabályok jelentek meg a Magyar Közlöny hivatalos lapjában:

Magyarország Alaptörvényének második módosítása**(2012. november 9.)****(MK. 2012. évi 149. szám, 2012. november 9.)**

A választói regisztráció jogintézményének bevezetésére szolgáló Alaptörvény módosítás. A módosítás következtében valamennyi, az Alaptörvény XXIII. cikk (1)–(3) és (7) bekezdése szerinti választót névjegyzékbe kell venni, a választójog a névjegyzékbevételel követően gyakorolható.

A névjegyzékbevételel

- a) magyarországi lakóhellyel rendelkező választó személyesen vagy a kérelmező azonosítását lehetővé tevő elektronikus úton,
- b) magyarországi lakóhellyel nem rendelkező választó levélben vagy a kérelmező azonosítását lehetővé tevő elektronikus úton

kérelmezheti. A névjegyzékbevételel a választás vagy népszavazás napját megelőző tizenötödik napig kérelmezhető.

2012. évi CLII. törvény**a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról****(MK. 2012. évi 140. szám, 2012. október 25.)**

A megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény alapján állami tulajdonba és fenntartásba kerültek a megyei múzeumi, könyvtári és közművelődési feladatot ellátó költségvetési szervek. A módosítással a megyei múzeumok és a megyei könyvtárak a megyeszékhely megyei jogú város fenntartásába, valamint a megyei múzeum tagintézményei a területi elhelyezkedés szerint illetékes települési önkormányzatokhoz kerülnek, ami alapjaiban érinti az érintett szakágazatok további tevékenységét. A közművelődési területen a megyei közművelődési szakmai tanácsadás, szolgáltatás a kultúráért felelős miniszter irányítása alá kerül.

A Kultv. céljainak pontosításával a kulturális javak megóvása mellett a javaslat erősebb hangsúlyt fektet a bemutatásra és a közkinccsé tételre, ezzel is igazodva a közgyűjteményekkel szemben megváltozott társadalmi elvárásokhoz, alátámasztva a módosítás szakmai célját: az új fenntartói szerkezet a települési felelősség és kötelezettség kimondásával erősíti a lokális értékek megőrzésének szükségességét.

A módosítás pontosítja a Kultv. hatálya alá tartozó intézményi kört, ennek során nevesítve megjeleníti a korábbi szövegben nem szereplő muzeális intézményeket, valamint a kép-és hangarchívumokat.

A muzeális intézmények szakmai besorolásainak felsorolásával a javaslat áttekinthető módon válaszol a muzeális intézmények egymásra épülő, egymást kiegészítő rendszerét, amely elengedhetetlen az országos, a megyei hatókörű, és a települési szintű intézmények új feladat-, és fenntartói rendszerének meghatározásához.

A Kultv. a muzeális intézményekre vonatkozóan nem tartalmazott általános szabályokat, nem definiálta a muzeális intézmény fogalmát, illetve nem határozta meg – szakmai besorolástól függetlenül – a minden muzeális intézmény által ellátandó feladatok körét. Ez a hiány nehezítette a jogalkalmazást, ezért a vonatkozó külföldi példák, illetve a hazai szakmai tapasztalatok figyelembe vételével pótlásra került az erre vonatkozó szabályozás.

A megyei múzeumi szervezetek felbomlása és a települési önkormányzati fenntartás miatt a muzeális intézményhálózat nagy átalakulás előtt áll.

---

¹(Legutolsó figyelembe vett Magyar Közlöny: 2012. évi 163. szám)

Az országos múzeumoktól a közérdekű muzeális kiállítóhelyekig ívelő, hét hierarchikus szakmai kategóriába sorolt (szakmai besorolás) magyar muzeális intézményrendszer egységei országos lefedettségű hálózatot alkotnak. E rendszerbe területi illetékesség (gyűjtőterület) és tematikai alapú szakmai specializáltság (gyűjtőkör, szakág) alapján kerülnek beillesztésre az intézmények. A rendszer alapja a működési engedély, mely rögzíti a fentiekben vázolt alapvető kritériumokat, és számon kérhetővé teszi az adott szakmai besoroláshoz kötődő szakmai követelményeket, gyűjtőköri és gyűjtőterületi meghatározottságok betartását. Vagyis a muzeális intézmények – a szakmailag kellően megalapozott és hatékony feladatellátás érdekében – szakági, valamint területi munkamegosztáson és együttműködésen alapuló hálózat egységeiként csak a működési engedélyükben meghatározott gyűjtőkörben és gyűjtőterületen folytathatják tevékenységüket. A rendszert megalapozó szaktörvényi kereteket jelen javaslat biztosítja, a törvényi szintet nem igénylő részleteket pedig a muzeális intézmények működési engedélyéről szóló 2/2010. (I. 14.) OKM rendelet szabályozza.

2012. évi CLVII. törvény

A településfejlesztéssel, a településrendezéssel és az építésüggyel összefüggő egyes törvények módosításáról

(MK. 2012. évi 144. szám, 2012. október 30.)

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény módosítása több ponton is **teljes szemléletváltást vezet be, mert a hangsúlyt a döntések előkészítésére és előkészítettségére, az eljárások rugalmasságára és kiszámíthatóságára, a döntések jogszerűségére helyezi** mind a településrendezés, mind a hatósági eljárások tekintetében:

a) A teljes nyilvánosság mellett **a beruházói érdekek egyensúlyba kerülnek az önkormányzati fejlesztési és rendezési elhatározásokkal**, a beruházások kiszámíthatóvá és megvalósításuk biztonságosabbá válik, a fejlesztési és rendezési szabályok rugalmasabbá tehetőek azzal, hogy törvényi szinten csak a keretszabályokat adják meg, a részletszabályok a rugalmasságra alkalmasabb végrehajtási szabályokban jelennek meg. Ezáltal **a valós problémákat jobban kezelő, az elvárásokat hatékonyabban teljesítő, az egyes településtípusokat jobban kiszolgáló szabályozás létrehozására nyílik lehetőség.**

b) Az **„integrált telepítési hatásvizsgálat”** bevezetése a beruházások megvalósítását segíti elő, ha a rendezési terv módosítása szükséges. Lehetőséget biztosít arra, hogy egy fejlesztési szándék megvalósíthatósága tekintetében, még mielőtt nagyobb időbeli és pénzbeli ráfordításra kerülne sor, tisztázódhasson, hogy az adott helyen az a beruházás megvalósítható-e, és ha igen, milyen feltételekkel. Alkalmas arra is, hogy a jelenleg külön-külön lefolytatandó hatósági eljárásokat (környezetvédelmi, földvédelmi, erdővédelmi és régészeti stb.) egy eljárásba foglalja, ezzel a beruházás megvalósításának ideje rövidül, megvalósítása időben és pénzben (megtérülésben) tervezhetőbbé válik.

d) A **„településképi véleményezés”** bevezetése lehetőséget ad – kötelezettséget nem teremtve – a polgármester számára, hogy egyes tervezett (építési engedélyhez kötött) tevékenységről, ha az a védett településképet érinti, véleményt adjon az építésügyi hatósági eljárás lefolytatásához. Ez az építető számára **többször nem jelent, mert**

- **kiváltja a jelenlegi helyi tervtanácsi eljárást** azzal, hogy az önkormányzat – amennyiben helyi rendeletében szabályozott módon élni kíván a véleményadás lehetőségével – maga dönt arról, hogy véleményét az önkormányzati főépítész, vagy szakmai grémium (tervtanács) álláspontjára alapozza.
- **integrált települési hatásvizsgálati eljárás lefolytatása esetén az eljárásba beépíthető**, így külön eljárást nem kell kezdeményezni (integrált eljárás esetén mind a polgármesteri véleményezés, mind a területi tervtanácsi véleményezés az eljárásba beépíthető lesz)
- **területi építészeti-műszaki tervtanács** igénybevétele esetén a tervtanácsi **véleménybe beépíthető**, így külön eljárást nem kell kezdeményezni,
- a véleményezéshez csak a legszükségesebb (csökkentett tartalmú és kidolgozottságú) terveket szükséges benyújtani.
- **Előnyt jelent** viszont az építető, beruházó, befektető számára, mert a telepítési és településképi kérdések, melyek az építési engedély megadásának kiemelt feltételei, még a tervezés kezdetleges stádiumában (kis idő és pénzráfordítás mellett) már előre tisztázódnak. Így a szükség szerinti önkormányzati elvárások még a tervezési folyamatba időben beépíthetőek és figyelembe vehetőek.

A jelenlegi, sokszor hónapokat igénybevevő tervtanácsi eljárás helyett egy 15 napos határidejű eljárásban

ad véleményt a polgármester és amennyiben a véleményadás határidejét nem tartja be, véleménye megadottnak tekintendő. A polgármesteri vélemény az építési engedélykérelemhez csatolandó.

e) „**Településrendezési, településképi szolgáltatás**” keretében az önkormányzat előzetes tájékoztatást nyújt az ügyfeleknek a helyi településrendezési előírások tartalmáról, javaslatot ad a telek beépítésének feltételeiről, a településképi és az építészeti örökség megóvásával és minőségi alakításával kapcsolatban, szakmai konzultációt biztosít a követelmények teljesítése érdekében. E szakmai konzultáció, előzetes tájékoztatás keretében biztosítható, hogy a településképi bejelentés vagy a településképi véleményezés a beruházás tervezése és engedélyezése szempontjából eredményes legyen. Az előzetes egyeztetést, konzultációt a beruházás tervezője a főépítéssel folytathatja le.

f) A „**településképi bejelentési eljárás**” – „**településképi kötelezési eljárás**” bevezetése lehetőséget ad – kötelezettséget szintén nem teremtve

- a polgármester számára, hogy az építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött, de a védett településképi szempontjából lényeges tevékenységek körében – helyi rendeletben meghatározottak szerint – meghatározza a tevékenység végzésének feltételeit, vagy hallgatásával tudomásul vegye a tevékenység végzését, illetve a településképi megsértése esetén kötelezhesse az oda nem illő elemek átalakítását;
- a polgármester számára, hogy az önkormányzati településképi előírásokat betartassa, ennek kikényszerítése érdekében legfeljebb ötvenezer forintig terjedhető bírságot szabhasson ki.

g) a „**közterület alakítás**”, amely lehetőséget ad az önkormányzatnak arra, hogy a település közterületeit egységes – minden szakterületre kiterjedő – közterület alakítási terv alapján valósítsa meg.

h) **Szemléletváltást jelent az engedélyezésben az új típusú építésügyi hatósági eljárások bevezetése.**

A 2013. január 1-én bevezetendő **elektronikus ügyintézés** lehetőséget biztosít arra, hogy az eljárások hagyományos konstrukciójával közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) keretei között szakítsunk. A hangsúly az engedélykérelem előkészítettségére helyeződik, mert ha a kérelem hiányos, szakszerűtlen, akkor a hatóság csak „kínlódik” vele és a végén a kérelem nem teljesíthető. Garanciák arra, miképpen lehet az előkészítettséget növelni:

- egyik ilyen – nem kötelezően igénybe vehető – eszköz az **elektronikus tárhely**, mely alkalmas arra, hogy az építető egy elektronikus „kosárban” gyűjtögethesse (legfeljebb fél évig) az engedélyezéshez szükséges dokumentumokat. Ilyen dokumentum lehet pl. az előzetes szakhatósági vélemény, a tervtanácsi vélemény, vagy a polgármester előzetes véleménye, a tervdokumentáció, a hatósági engedély vagy a hozzájárulás;
- másik igénybe vehető eszköz az **építésügyi hatósági szolgáltatás**, melynek keretében az építető kérheti a hatóságtól, hogy előre (még az építési engedélykérelem benyújtása előtt) nézze át, hogy a „kosárban” gyűjtögetett dokumentumok megfelelőek és elegendőek-e a kérelem elbírálásához, továbbá mennyi illetéket vagy igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, és az ügyfelek körének megállapítását is kérhetik. Ez a hatósági szolgáltatás azt a célt szolgálja, hogy a kérelem benyújtásakor ne legyen hiányos, „azonnal” elbíráható legyen, semmilyen körülmény ne szakítsa meg az engedélyezési eljárást. Ehhez olyan joghatás fűződhet, mint pl. a 15 napos ügyintézés garanciája.

Az építésügyi hatósági eljárás ügyintézési határidejének betartásához, ezzel az eljárás átláthatóságához és kiszámíthatóságához, tervezhetőségéhez az **építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokban részt vevő szakhatóságok eljárására vonatkozó ügyintézési szabályok egységesítése** is szükséges. Ennek érdekében

- a szakhatóságok ügyintézési határideje legfeljebb 30 nap (vagy ettől kevesebb) lehet;
- az eljáró építésügyi hatóság ügyintézési határidejébe a szakhatósági állásfoglalás megadásának ideje beleszámít.

i) **Az építőipari kisvállalkozások és az egyéni vállalkozók érdekében** lehetővé teszi megfelelő szakmai garanciák mellett, hogy felelős műszaki vezető igénybe vétele nélkül is végezzenek építőipari kivitelezési tevékenységet közvetlen hozzátartozónak, vagy alvállalkozó igénybe vétele nélkül. Ilyenkor a tevékenységet végző szakmunkást terheli a felelős műszaki vezetőre megállapított felelősség.

j) Európai uniós előírásokat teljesítve törvényi alapot kívántak teremteni az építési termékek alkalmazásának harmonizált szabályozására, ezen belül is a **természetes, hagyományos, helyben**

előállított építési termékek alkalmazhatóságára.

k) Az építési fegyelem szigorítása, a jogkövető magatartás és a rend kikényszerítése érdekében

- rendszerbe foglalták a szabálytalan építési tevékenységek esetköreit és a hozzájuk kapcsolódó jogkövetkezményeket, meghatározták a szabálytalan, a jogszerűtlen, a szakszerűtlen és a jogosulatlan tevékenység esetköreit;
- meghatározták a fennmaradási engedély megadása feltételeit;
- meghatározták a szankciók megállapításának elveit;

A büntetés megállapításánál figyelemmel kell lenni a fokozatosság elvére, a megállapított büntetésnek a megsértett építési jogszabályokkal arányban kell állnia, és ugyanazon vétség esetében kerülni kell a párhuzamos büntetés megállapítását. Azonban az építésügyi szabályok ismételt vagy halmozott megsértése esetén fokozottabb büntetés alkalmazandó.

l) a szabálytalan építési tevékenységek megakadályozása kiemelt közérdek, rendszeres ellenőrzést, következetes szankcionálást és végrehajtást kíván. Az elmúlt évtizedek tapasztalatai szerint az építésügyi hatósági ellenőrzések száma messze alatta maradt az elvártaknak. A feltárt szabálytalanságok tekintetében a szükséges intézkedéseket vagy nem hozták meg, gyakran a meghozottakat elévültették. A kiszabott bírságokat nem hajtották be, emiatt az állam kintlévősége meghaladja a milliárdos nagyságrendet. Az állampolgárok így joggal gondolhatták, hogy következmények nélkül szabálytalankodhatnak, mert a hatóság ügysem jár el. Mindezek miatt az ellenőrzések számát és hatékonyságát – hasonló módon, mint az unió legtöbb országában (pl. „baupolizei”) – jelentősen növelni szükséges és a feladatot állami kontroll alatt kell helyezni. Az építési folyamat felügyeletét ellátó hatóság, az építésfelügyeleti hatóság jelenleg is az építési helyszínek legfőbb ellenőre, feladatai közé tartozik a szabálytalanságok feltárása, így feladatai megerősítésével, kiszélesítésével, működésük gazdaságosabbá, szakszerűbbé és hatékonyabbá tételével a szabálytalanságok feltárása jelentősen fokozható, a végrehajtásban a szubjektív elemek és érdekeltségek, ráhatások kiküszöbölhetők. Az építésfelügyeleti hatóság feladatai kibővülnek az építési folyamat lezárását követően ***szabálytalan építkezések az építésügyi monitoring alkalmazásával történő feltárásán túl jókarbantartási kötelezettség ellenőrzésére***, és az építésrendészeti eljárások lefolytatására. Intézkedési eszköztára kiteljesedik: a kivitelezés szükség szerinti azonnali leállítása, bírság kivetése, jogosultsággal összefüggő vétségek esetén az intézkedésre hatáskörrel rendelkező szerv megkeresése, stb.

m) a miniszter által irányított és felügyelt ***elektronikus Országos Építésügyi Nyilvántartás*** (a továbbiakban: Nyilvántartás) ***létrehozása*** az adminisztratív terhek lényeges csökkentését eredményezi az állampolgárok és a hatóságok tekintetében is, mert megszünteti a több száz helyen különböző formában és tartalommal vezetett hatósági nyilvántartás vezetésének kötelezettségét, helyette egy egységes elektronikus nyilvántartás fog működni, ahová a különféle adatbázisokba adatot a hatóságok és jogszabályban erre kötelezett személyek vezetnek be.

n) ***Az építőipari kivitelezési tevékenység folytatásának átláthatóbbá tétele*** érdekében az építőipari kivitelezői regisztráció tartalmát kiszélesítik. A hazai építőipari vállalkozások egyik legjelentősebb problémája – a csökkenő megrendelés állomány mellett – a jelentősebb fizetési csúszásból vagy az ellenérték-teljesítés elmaradásából származó tartozási lánc veszélye. A tartozási lánc elkerülése, illetve a kockázatok csökkentése több terület összehangolt lépését igényli. A hatályos szabályozás átalakításával és új hatékony intézkedések kidolgozásával minimálisra lehet csökkenteni az indokolatlan nem fizetés veszélyét. A javasolt lépések közül

- a vállalkozásminősítés lehetőségének bevezetése a megrendelők számára olyan nélkülözhetetlen információs lehetőséget képes nyújtani, amely elkerülhetővé teszi a teljesítésre mind pénzügyileg, mind szakmailag alkalmatlan kivitelezők foglalkoztatását,
- a központi rögzítést is lehetővé tevő elektronikus építési napló a kivitelezési folyamat dokumentálásának elektronizálásával a beruházás előrehaladásának és az egyes munkafolyamatok megvalósításának hiteles bizonyítására és a kivitelezési láncolat áttekinthető nyilvántartására képes,
- a kivitelezői felelősségbiztosítás előírásának lehetősége pedig azáltal, hogy a károk megtérítését garantálja, mind a megrendelői, mind a kivitelezői oldalon kiszámíthatóvá és biztonságossá teszi a kivitelezési tevékenység végzését.

2012. évi CLXIII. törvény

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosításáról (MK. 2012. évi 150. szám, 2012. november 13.)

Többek között 2013. január 1-től lépnek életbe az új önkormányzati törvénynek a közös önkormányzati hivatala alakítására vonatkozó szabályai. Az új önkormányzati törvénynek a Magyar Közlönyben való megjelenésekor eredeti megszövegezése a következőt mondta ki ezzel kapcsolatban: „a városi, valamint a kétezer főt meghaladó lakosságszámú települési önkormányzat képviselő-testülete nem tagadhatja meg a közös önkormányzati hivatal létrehozására irányuló megállapodás megkötését, ha azt a vele határos település kezdeményezi. A jelenlegi módosítás egy új bekezdést iktatott be:

„(7a) A (7) bekezdésben meghatározott megállapodás [megj.: azaz a közös önkormányzati hivatal alapításáról szóló megállapodás] megkötése a kormányhivatal vezetőjének jóváhagyásával megtagadható. A jóváhagyásról vagy annak megtagadásáról szóló döntés ellen az érintett önkormányzat képviselő-testülete – jogszabálysértésre hivatkozással – a Törvényszékhez fordulhat.”

2012. évi CLXVII. törvény

Egyes törvényeknek a XX. századi önkényuralmi rendszerekhez köthető elnevezések tilalmával összefüggő módosításáról

(MK. 2012. évi 155. szám, 2012. november 23.)

A módosítás következtében a közhiteles nyilvántartásokba nem lehet bejegyeztetni olyan cégnevet, civil szervezet-elnevezést, illetve nem lehet kiadni olyan sajtóterméket, megjelentetni olyan médiaszolgáltatást, amelynek nevében szerepel olyan személy neve, aki a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerek megalapozásában, kiépítésében vagy fenntartásában vezető szerepet töltött be, vagy olyan kifejezés vagy olyan szervezet neve, amely a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerrel közvetlenül összefüggésbe hozható. Ez vonatkozik a közterületek és közintézmények elnevezésére is. A cégek, civil szervezetek 2014. január 1-ig kaptak haladékot ennek megtételére. Az esetleg szükséges közterület-elnevezésbeli módosításokkal járó igazolványcseréket és egyéb hatósági eljárásokat illetékmentessé tették.

2012. évi CLXVII. törvény

A közművezetékek adójáról

(MK. 2012. évi 155. szám, 2012. november 23.)

A törvényjavaslat célja a vagyonarányos közteherviselés elvének fokozottabb érvényesítése, a költségvetési bevételek növelése azáltal, hogy adókötelezettséget fogalmaz meg a vagyoni értéket képviselő közművezetékek után. Az adó vagyoni típusú, tárgyi, éves adó. Az adóztatás tehát a naptári év egészében az adótárgy év első napján fennálló állapotához kötődik, s az adó alanya is az, aki az év első napján megfelel az adóalanyiság követelményének. Ennélfogva az adó összege, az adókötelezettség terjedelme, a naptári év első napján ismert, és az az év közben nem változik.

A törvényjavaslat a közművezeték-adó törvény egyértelmű alkalmazása és értelmezése érdekében definiálja az adónem vonatkozásában releváns fogalmakat. Az értelmező rendelkezések között szerepel a közművezeték, a hírközlési vezeték, a közterület, a tulajdonos, illetve az üzemeltető definíciója. A fentiek alapján a közművezeték-adó alkalmazásában adóköteles közművezetéknek a fogyasztók vízellátási, szennyvíz-elvezetési és belterületi csapadékvíz-elvezetési, földgáz-, hő- és villamosenergia-ellátási, valamint hírközlési (hang-, kép-, adat- és más információtovábbítási) időszakos és folyamatos igényeinek kiszolgálását lehetővé tevő vezeték közterületen (a közterület felszíne alatt vagy a felett), továbbá a több fogyasztót kiszolgáló vezeték közterületnek nem minősülő, (magán)földrésztelen elhelyezett (a telket kerestülszelő) része. Nem minősül közművezetéknek tehát az a (közterületi, vagy magánterületen futó) vezeték, amely kizárólag az egy adott helyrajzi számon nyilvántartott földrészt használójának fogyasztói igényeit szolgálja ki (az a vezetékszakas, amely a vezetékrendszerről leágazva jut el az épületig, telekig, illetve az épületen, telken belül fut). Az adókötelezettség szempontjából közömbös, hogy a közművezeték bel- vagy külterületen helyezték el.

Tulajdonosnak (az adó alanyának) a közművezeték-adó vonatkozásában az a személy vagy szervezet tekintendő, akit/amelyet a Polgár Törvénykönyv szóló törvény szabályai szerint tulajdonosnak kell tekinteni. A törvényjavaslat értelmében az adókötelezettség a közművezeték terhel, az adó tárgya a törvényjavaslat szerinti közművezeték. A közművezeték tulajdonlásán alapuló adókötelezettség a közművezeték tényleges használatba vételét követő év első napján keletkezik. Bármely adókötelezettséget

érintő változást – így például a közművezeték nyomvonalhosszának változását – a változást követő év első napjától kell figyelembe venni. Megszűnik a közművezeték utáni adókötelezettség a közművezeték megszűnése évének utolsó napján. Végezetül – figyelemmel arra, hogy az adókötelezettség a vagyoni értéket képviselő közművezeték tulajdonlásán alapul – rögzíti törvényjavaslat azt is, hogy a közművezeték használatának szünetelése az adókötelezettséget nem érinti.

Az adó alanya – főszabály szerint – a közművezeték naptári év első napja szerinti tulajdonosa. Több tulajdonos esetén az egyes tulajdonostársak a közművezetéken fennálló tulajdoni hányaduk arányában adóalanyok. Abban az esetben, ha a közművezeték tulajdonjoga a Magyar Államot vagy a helyi önkormányzatot illeti meg, az adó alanya a vezetéket fenntartó üzemeltető (akinek a feladata a közművezeték üzemeltetése, karbantartása, javítása, fejlesztése).

A törvényjavaslat a közművezeték-adó alapjaként a (közterületen, illetve kivételes esetben magánterületen futó) közművezeték nyomvonalának méterben kifejezett hosszát határozza meg. Ezen rendelkezés kapcsán a törvényjavaslat azt is rögzíti, hogy ha az adóalany egy nyomvonalon (egy közműcsatornában) több, azonos szolgáltatás nyújtására alkalmas közművezeték tulajdonjogával rendelkezik, akkor az adóalap megállapításánál a nyomvonal hosszát a közművezetékek számától függetlenül egyszer kell figyelembe venni.

A törvényjavaslat szerint a közművezeték-adó mértéke az adóalap minden megkezdett métere után 100,- Ft. A törvényjavaslat rögzíti, hogy teljes személyes mentességben részesül az adó alól a Magyar Állam és a helyi önkormányzat. A törvényjavaslat 50%-os adókedvezményt irányoz elő azon – a kisebb, jellemzően kistelepülésen tevékenységet végző – távközlési szolgáltatást nyújtó adóalany számára, akinek/amelynek a tulajdonában összesen (Magyarországon) legfeljebb 100 kilométer nyomvonalhosszú közművezeték áll.

Az adót az adóalany az adóévre önadózással állapítja meg, vallja be és fizeti meg az állami adóhatósághoz, azaz az adóhatósági feladatokat az állami adóhatóság látja el. Az adóbevallás-benyújtási kötelezettséget az állami adóhatóság által rendszeresített bevallási nyomtatványon kell teljesíteni, mégpedig a naptári év március 20-ig. Az adott évre járó adót – más vagyoni típusú adókhoz (pl. az önkormányzati adóhatósághoz teljesítendő építmény- vagy telekadó) évi két egyenlő részletben, március 20-ig és szeptember 20-ig kell megfizetni.

A törvényjavaslat rendezi, hogy a közművezetékek adójáról szóló törvényben nem szabályozott eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései az irányadók. A törvényjavaslat értelmében a közművezetékek adójáról szóló törvény 2013. január 1-jén lép hatályba.

2012. évi CLXXIX. törvény

egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények módosításáról (MK. 2012. évi 159. szám, 2012. november 29.)

A törvény a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvényt a következő rendelkezéssel egészíti ki:

„48. § (1) Az önkormányzatok 2012. évben lejáró likvid hiteleinek, pénzforgalmi számlához kapcsolódóan nyújtott és egyéb működési hiteleinek változatlan ügyletérték melletti, legfeljebb 2013. június 30-áig való meghosszabbítására, illetve legfeljebb 2013. június 30-áig tartó futamidejű adósságmegújító hitellel történő kiváltására irányuló ügyletek megkötéséhez a Kormány 10. § (1) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulása nem szükséges.

(2) Az 1. § c) pontjában foglaltaktól eltérően az önkormányzatok esetében likvid hitelnek minősül az a pénzforgalmi számlához kapcsolódóan nyújtott hitel is, amelynek 2012. december 31-én fennálló állománya van.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseit a hatálybalépését követően megkötött és a hatálybalépésekor fennálló ügyletekre, a (2) bekezdés rendelkezéseit a hatálybalépésekor fennálló ügyletekre kell alkalmazni.”

E törvény értelmében közművezetékek adójáról szóló 2012. évi CLXVIII. törvény 8. §-a és 9. §-a nem lép hatályba, azaz nem mentesül az adó alól a földgázellátásról szóló törvény szerinti szállítási rendszerirányító tulajdonában álló közművezeték, és nem mentesül az adó alól a villamos energiáról szóló törvény szerinti átviteli rendszerirányító tulajdonában álló közművezeték.

2012. évi CLXXXII. törvény

a nemzetiségi jogokkal összefüggő egyes törvények módosításáról

(MK. 2012. évi 160. szám, 2012. november 30.)

A törvényjavaslat célja a nemzetiségi jogok egyértelmű szabályozása, az egyes törvényeken belüli, illetőleg az egyes törvények közti koherencia megteremtése. A Nek. tv. javasolt módosítása biztosítja, hogy a megszűnő nemzetiségi önkormányzat vagyona nemzetiségi célú felhasználásra kerüljön, erősíti a nemzetiségek oktatási öngazgatással összefüggő jogait, erősíti továbbá a nemzetiségek érdekérvényesítési jogait az Országgyűlésben a helyi önkormányzati testületi működés során.

A törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az országos nemzetiségi önkormányzat a nemzetiségi feladatokat ellátó intézmény működőképességének biztosítása érdekében év közben is átvegye a fenntartói jogot azokban az esetekben, amikor 2012. augusztus 31-ei határnappal az átadás-átvételi eljárás az országos nemzetiségi önkormányzat kezdeményezésére megindult, feltéve, hogy az előírt törvényi feltételek fennállnak. A törvényjavaslat a Nek. tv. hatályba léptető rendelkezéseinek módosításával lehetővé teszi, hogy a Nek. tv. 105. § (2)–(5) bekezdése korábbi időpontban lépjen hatályba, és ezzel mielőbb biztosítsa a helyi nemzetiségi önkormányzat elnökének tanácskozási jogát a helyi önkormányzat valamennyi ülésén, továbbá lehetővé teszi azt is, hogy a nemzetiséget érintő ügyekben javaslattal, kezdeményezéssel éljen a helyi önkormányzati szervek felé.

A Nek. tv. 138. § (2) bekezdése szerint, ha az általános nemzetiségi önkormányzati választás eredményeképpen nem alakul új helyi nemzetiségi önkormányzat, a megszűnt helyi nemzetiségi önkormányzat vagyona az adott nemzetiség országos nemzetiségi önkormányzatának tulajdonába kerül azzal, hogy azt kizárólag nemzetiségi célra lehet felhasználni.

A törvényjavaslat bővíti a nemzetiségi szószóló jogosítványait, lehetővé teszi, hogy a képviselt közösség érdekében érdemben felléphessen, és – az Alaptörvény 7. cikk (1) bekezdésével analóg módon – biztosítja, hogy a nemzetiségi szószóló kérdést intézhessen mindazon szervek vezetőihez, akikhez az Alaptörvény értelmében az országgyűlési képviselő is kérdést intézhet. Tekintettel arra, hogy a nemzetiségi szószóló feladata az adott nemzetiség érdekeinek képviselete, a kérdés joga is ezen ügyekben illeti meg.

A törvényjavaslat módosítja az egyes közjogi tisztségviselők esküjéről és fogadalmáról szóló 2008. évi XXVII. törvényt, annak érdekében, hogy a nemzetiségi szószóló, mint közjogi tisztségviselő esküt tegyen.

2012. évi CLXXXV. törvény

A hulladékról

(MK. 2012. évi 160. szám, 2012. november 30.)

Az EU vonatkozó Irányelvében meghatározott határidőre, illetve a hazai gyakorlatban tapasztalható rendellenességekre tekintettel elkerülhetetlen jogi, politikai és gazdasági feladattá vált a hulladékgazdálkodással kapcsolatos szabályozás rendszerének – jelenlegi ismeretek és tapasztalatok szerinti felülvizsgálata, és egy átlátható, hosszútávon kiszámítható rendszer megteremtésének érdekében álló új hulladéktörvény megalkotása. A Javaslat fogalmai az Irányelv fogalomrendszerét tükrözik, így a Hgt. által használt fogalomrendszer részben átalakul, részben pedig új fogalmakkal egészül ki. Új fogalomként jelenik meg többek között az elkülönített (szelektív) gyűjtés, a biohulladék, az építési-bontási hulladék, a gyűjtőhely, az újrafeldolgozás, az újrahasználatra előkészítés, valamint a közvetítő és a kereskedő.

A Javaslat megteremti az Irányelv által kibővített hulladékhierarchia rendszerét, amely előírja, hogy a hulladékgazdálkodási tevékenységek gyakorlása során meghatározott elsőbbségi sorrendet kell biztosítani. Az elsődleges cél mindig a hulladék képződésének megelőzése, azonban ha ez nem megvalósítható, akkor a lehető legtöbb hulladék esetében kell alkalmazni az újrahasználat és az újrafeldolgozás lehetővé tételét annak érdekében, hogy a hulladéklerakókba kevesebb hulladék kerüljön. Környezetvédelmi szempontból a hulladéklerakón való elhelyezés a legrosszabb alternatíva. Fontos új elem az életciklus-szemlélet bevezetése. A környezetvédelmi politikának egyértelműen biztosítania kell, hogy a negatív környezeti hatások az erőforrások teljes életciklusa alatt a lehető legkisebbek legyenek.

A Javaslat rendelkezik a melléktermék hulladéktól történő megkülönböztetésének feltételrendszeréről, egyértelművé téve a termelési folyamatokból származó anyagok és tárgyak termékként történő forgalmazhatóságának vagy hulladékként történő kezelési kötelezettségeinek eseteit.

A Javaslat rendelkezik a hulladékstátusz megszűnésének eseteiről is, előírva azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén az anyag vagy tárgy hulladékstátusza megszűnik, és így elhagyhatja a hulladékkört. A fenti célkitűzéseket az is elősegíti, hogy az Irányelv előírásai révén a jogszabály a hulladékképződés megelőzése, valamint a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése érdekében 6 évre szóló Nemzeti Megelőzési Program kidolgozását írja elő 2013. december 12-ig.

A Javaslatban pontosításra kerül a kiterjesztett gyártói felelősség elve, amelynek alapján a termék előállítójának már a gyártás során gondoskodnia kell arról, hogy a termék előállításából, annak használata során, valamint a termékből származó hulladék mennyisége és veszélyesanyag-tartalma minél kisebb legyen, a termék minél hosszabb ideig betölthesse használati funkcióját és minél egyszerűbben javítható, hulladékká válása után hasznosítható legyen.

Az újdonságnak számító rendelkezések egy része határidőhöz kötött feladatokat tartalmaz. 2015-ig elkülönített hulladékgyűjtési rendszert kell felállítani az üveg-, fém-, műanyag- és papírhulladék esetében. A háztartásokból származó üveg-, fém-, műanyag- és papírhulladék újrahasználatra történő előkészítésének és újrafeldolgozásának mértékét 50%-ra, a nem veszélyes építési-bontási hulladék újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és egyéb, anyagában történő hasznosítását pedig 70%-ra kell növelni 2020-ig. A települési hulladék részeként lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséget pedig az 1995-ben országos szinten képződött – a települési hulladék részét képező – biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséghez képest 2016. július 1-jéig 35%-ra kell csökkenteni.

2013. január 1-től a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítása állami szervezésbe kerül. A közszolgáltató csak olyan gazdálkodó szervezet lehet, amelyben az állam, illetve a települési önkormányzat a tulajdonosok szavazatának többségével tulajdoni hányada alapján egyedül rendelkezik, és a társaság tulajdonosaként jogosult arra, hogy a vezető tisztségviselők és a felügyelő bizottság tagjai többségét megválassza vagy visszahívja.

A hulladékgazdálkodási hatósági tevékenységre vonatkozó szabályok, továbbá a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségek új rendelkezésekkel egészülnek ki, elősegítve ezzel a hulladék sorsának átláthatóvá tételét, nyomon követhetőségét egészen a képződéstől a kezelésig. A Javaslat a hulladéklerakók vonatkozásában bevezeti a hulladéklerakási járulék fizetésének kötelezettségét, és szigorúbb szabályokat határoz meg a hulladék jogtalan elhelyezésére, elhagyására vonatkozóan.

A Hgt.-ből átültetett szabály szerint az ingatlan tulajdonosa, vagyonkezelője, birtokosa vagy használója köteles az ingatlanán keletkező, közüzemi csatornahálózatba vagy a helyben való tisztítás után befogadóba nem vezetett háztartási szennyvizet gyűjteni, továbbá a begyűjtőnek átadni. A közszolgáltató – az önkormányzati rendeletben előírt módon folyamatosan köteles gondoskodni a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtéséről, szállításáról és átadásáról a környezetvédelmi és vízügyi előírások megtartása mellett. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése és szállítása esetén eddig is kötelező volt a közszolgáltatás biztosítása.

Közszolgáltatást az végezhet, aki biztosítani tudja a közszolgáltatás személyi és tárgyi feltételeit, amelyek garantálják a közszolgáltatás tartós, rendszeres és a környezetvédelmi szempontoknak maradéktalanul megfelelő ellátását; a végzendő begyűjtési és szállítási tevékenységet a vízügyi hatóságnak bejelentette; közbeszerzési eljárás vagy ha a közbeszerzésekről szóló törvény szerint nem szükséges – kijelölés alapján a települési önkormányzattal közszolgáltatási szerződést kötött.

A közszolgáltatás díját az elvégzett közszolgáltatással arányosan kell meghatározni a következőkre figyelemmel: a kezelt háztartási szennyvíz mennyisége és minősége (amelyet legkésőbb az átadási pontban ellenőrizni kell); a közszolgáltatást működtető szolgáltató hatékony működéséhez szükséges folyamatos ráfordítások, különösen a begyűjtés, a szállítás, és az ártalommentes elhelyezéshez szükséges átadás költségei; a közszolgáltatás fejleszthető fenntartásához szükséges költségek, ennek keretében különösen a szolgáltatás megkezdését megelőzően felmerülő, a szolgáltatás ellátásához szükséges beruházások költségei.

296/2012. (X. 17.) Korm. rendelet

a járási (fővárosi kerületi) hivatalok kialakításával összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról

(MK. 2012. évi 138. szám, 2012. október 17.)

Számos kormányrendeletet módosítását tartalmazza bizonyos államigazgatási feladatok járási kormányhivatalhoz kerülése kapcsán.

303/2012. (X. 26.) Korm. rendelet

a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999. (X.1.)

Korm. rendelet módosításáról

(MK. 2012. évi 128. szám, 2012. szeptember 28.)

Temető területén kívül, fekvőbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmény, szanatórium, szociális ellátó intézmény, lakó- és szállásépület, üdülő, oktatási, nevelési és kulturális intézmény, vendéglátóhely, vendéglátóüzlet ingatlanától számított 1000 méteres távolságon belül hamvasztóüzem nem üzemeltethető. Temető területén belül hamvasztóüzem akkor üzemeltethető, ha a temető bármely kerítésétől számítva minden irányba legalább 200 méteres védőtávolság biztosítható.

312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról

(MK. 2012. évi 148. szám, 2012. november 8.)

A 2012. CLVII. törvényhez írtak alapján érzékelhető, hogy az építésügyi hatósági és építésfelügyeleti hatósági eljárás gyökeresen átalakul, az ezzel kapcsolatos új eljárási szabályokat tartalmazza.

313/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központról, valamint az Országos Építésügyi Nyilvántartásról

(MK. 2012. évi 148. szám, 2012. november 8.)

Az egységes országos építésügyi nyilvántartás létrehozására és kezelésére az adatok szolgáltatására, kezelésére, nyilvántartására vonatkozó részletszabályokat állapítja meg.

314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

(MK. 2012. évi 148. szám, 2012. november 8.)

A település fejlesztés és településrendezés eszközeinek megalkotására, módosítására vonatkozó részletszabályokat tartalmazza.

315/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet

a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról

(MK. 2012. évi 150. szám, 2012. november 13.)

A köznevelési intézmények elhelyezésére szolgáló önkormányzati tulajdonú épületek működtetésének vállalására vagy az ez alóli mentesítésülésre vonatkozó kérelem elektronikus, illetve papír alapon történő kitöltésének részletszabályait illeszti a módosított kormányrendeletbe.

321/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet

a területszervezési eljárásról

(MK. 2012. évi 152. szám, 2012. november 16.)

A területszervezés (pl.: önálló község alapítása, településegyesülés megszüntetése) új eljárási szabályait határozza meg. Az Országgyűlés, valamint a köztársasági elnök (a továbbiakban együtt: döntéshozó) döntési hatáskörébe tartozó területszervezési ügyben a területszervezési kezdeményezést (a továbbiakban: kezdeményezés) a polgármester a kormányhivatal útján terjesztheti fel a miniszterhez. A kezdeményezés január 31-ig nyújtható be a kormányhivatalhoz.

322/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet

az építésüggyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról

(MK. 2012. évi 152. szám, 2012. november 16.)

Módosítja az építésügyi és építésfelügyeleti bírság kiszabására vonatkozó szabályokat tartalmazó, a településrendezési és építésügyi-műszaki tervtanácsokról szóló, a Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló és a földhivatalokról, a Földmérési és Távérzékelési Intézetéről, a Földrajzinév Bizottságról és az ingatlan-nyilvántartási eljárás részletes szabályairól szóló kormányrendeleteket. Módosítja az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet, melynek következtében 2013. január 1-től Békés Város Jegyzője a Békési járásba tartozó valamennyi település tekintetében fogja gyakorolni az általános első fokú építésügyi hatósági hatáskört.

55/2012. (X. 29.) BM rendelet

Az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 28/2011. (IX. 6.) BM rendelet módosításáról (MK. 2012. évi 143. szám, 2012. október 29.)

A módosítás nagy részben fogalmi pontosításokat és új meghatározásokat tartalmaz. Rendelkezik bizonyos tűzoltó szakmai szabályok módosításáról, az önkormányzat szempontjából legjelentősebb módosítás, hogy módosítja az épületekben elhelyezendő tűzjelző berendezések paramétereit, illetve az épületekben biztosítandó menekülési útvonalak jellemzőit, mely az építésügyi engedélyezésben fontos változást jelent.

38/2012. (XI. 14.) AB határozat

A közterület életvitelszerű lakhatásra való használatát szankcionáló szabálysértési tényállás és más törvényi rendelkezések megsemmisítéséről

(MK. 2012. évi 151. szám, 2012. november 14.)

Ld. a helyi rendeletek áttekintéséről szóló külön előterjesztésben.

39/2012. (XII. 6.) AB határozat

Az Alkotmánybíróság 38/2012. (XI. 14.) AB határozatának kiegészítéséről

(MK. 2012. évi 163. szám, 2012. december 6.)

Az 38/2012. (XI. 14.) AB határozat megsemmisítette azon jogszabályi rendelkezéseket, melyek a közterületek életvitelszerű használatával kapcsolatban az erre kényszerülőköt szankcionálták. A kiegészítésben a megsemmisített jogszabályhelyek alapján lefolytatott eljárásokat felül kell vizsgálni.

Békés, 2012. december 7.

**Tárnok Lászlóné
jegyző**